

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министър на икономиката

ДО

Г-Н ПЕТЪР КЪНЕВ

*Председател на Комисията по икономическа
политика и туризъм
Народното събрание на Република България*

На Ваш № кип-953-00-39/ 27.09.2019 г.

ОТНОСНО: Проект на Закон за възрастните хора

Министерство на икономиката
02-00-57/10.10.2019

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН КЪНЕВ,

Във връзка с представения проект на Закон за възрастните хора (№ 954-01-73), внесен от Корнелия Нинова и група народни представители, Министерството на икономиката изразява следното становище:

Общи бележки:

Важен европейски приоритет, имащ пряка връзка с постигане на целите на Европейската стратегия за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж „Европа 2020“ е насърчаването на активния живот на възрастните хора. Според мониторинговия механизъм на Европейската комисия за изследване възможностите за насърчаване активния живот на възрастните хора, а именно Индекса на активния живот на възрастните хора, в България е налице потенциал за подобряване участието на възрастните хора в сферата на заетостта, самостоятелния и независим живот и в общественото участие. Практиките по отношение на възрастните хора в България и в други държави от ЕС (с изключение на Австрия, където има отделен Закон за възрастните хора) показват, че най-често използван подход е нормативното регламентиране на правата и задълженията на възрастните хора като специфична социална група в множество нормативни актове – у нас това са Кодексът за социално подпомагане, Законът за защита от дискриминация и др., в съчетания със

специфични мерки и програми за насърчаване на тяхната активност във всички сфери на обществения живот.

Със законопроекта се регламентират обществените отношения, свързани с положението и статуса на възрастните хора, като се залага на разработването на дългосрочен програмен документ „Национална стратегия за пълноценен и активен живот на възрастните хора“. Предвидените в нея мерки, разписани в чл. 10, ал. 1, т. 1, съответстват на основните оперативни цели и задачи, залегнали в изготвената и приета от Министерския съвет Национална концепция за насърчаване на активния живот на възрастните хора в България (2012-2030 г.), като развитие на Направление 7 от Актуализираната Национална стратегия за демографско развитие на населението в Република България (2012-2030 г.), която се изпълнява с годишни планове. Новото, което се предвижда, е създаването на фонд „Подкрепа на възрастните хора“ към министъра на труда и социалната политика, който осигурява финансово обезпечение на политиките и дейностите по подкрепа на възрастните хора, както и набирането на средства по него. Тъй като законопроектът регламентира набирането на първо място на средства чрез ежегодна вноска от държавния бюджет, считаме, че по предложението би следвало да бъде изразено становище от Министерството на финансите.

В допълнение считаме, че в мотивите и предварителната оценка на въздействие към законопроекта не са представени достатъчно ясни аргументи, които да обосновават необходимостта от приемането на специален, изцяло нов закон за уреждане на обществените отношения и държавната политика в подкрепа на възрастните хора. В тази връзка следва да бъде отчетена нормата на чл. 10, ал. 1 от Закона за нормативните актове и да се определи доколко този вид обществени отношения се уреждат първично с този проект на нормативен акт предвид обстоятелството, че и към момента в редица действащи закони се съдържат конкретни разпоредби, които уреждат правата и подпомагането на възрастните хора.

Редица разпоредби на законопроекта следва да бъдат детайлизирани и конкретизирани. Така например липсва яснота относно ролята, функциите, както и участието на държавни институции и други организации в Националния съвет за възрастните хора, предвиден в чл. 5 от законопроекта. Не е ясен механизмът за осигуряване на финансирането и принципите на разпределението и разходването на финансовите ресурси от предвидения в законопроекта фонд „Подкрепа на възрастните хора“, както и няма предвидени контролни механизми. Предвижда се фондът да финансира социални дейности и услуги, които са регламентирани в друг нормативен акт. Липсва яснота относно това дали фондът ще финансира мерки за реализиране на предвидената в чл. 2 от законопроекта Национална стратегия за пълноценен и активен живот на възрастните хора. Наред с това остава неясен и

принципът за дефиниране на лицата, които са „възрастни хора“ по смисъла на законопроекта, предвид посочената в чл. 3 от него възраст от 60 години, която обхваща и хора, които са в трудоспособна възраст.

Следва да се отбележи в допълнение, че законопроектът предвижда допълнителни функции и отговорности за министъра на труда и социалната политика, министъра на здравеопазването, министъра на образованието и науката, Агенцията за социално подпомагане, органите на местното самоуправление и други, без да има яснота дали тези институции имат необходимия административен капацитет и финансов ресурс за изпълнението на предвидените в законопроекта дейности.

Във връзка с гореизложеното считаме, че на проекта на акт следва да бъде извършена цялостна предварителна оценка на въздействието в съответствие с чл. 20, ал. 3, т. 1 от Закона за нормативните актове, както и че редица разпоредби имат нужда от прецизиране, допълване и конкретизиране:

1. В чл. 6, ал. 2, т. 3 думата „законовите“ следва да се замени със „закони“.

2. Предлагаме текстът на чл. 13 да се редактира, като се посочи, че Министерството на труда и социалната политика е отговорната администрация, която разработва и реализира програми и мерки за продължаване на активния живот на възрастните хора, за обезпечаване и реализиране на възможностите за професионално и кариерно развитие, съгласувано с работодателските организации.

Мотиви: Ако разпоредбата на чл. 13 остане в сегашната си редакция, това означава да бъде вменена отговорност на работодателите да разработват и реализират програми и мерки за продължаване на активния живот на възрастните хора, които при осъществяването на своята стопанска дейност доптинасят за изпълнението на социалните дейности в българската икономика, с извършването на разходи за труд, както и за квалификация и преквалификация на работниците.

3. Съгласно чл. 18 от законопроекта, органите на местното самоуправление създават клубове за възрастните хора. Считаме, че текстът би могъл да се прецизира и да се използва възможността за обособяване на клубове за възрастни хора в действащите читалища на съответните общини и населени места. По този начин разходите за сметка на общините за поддръжка на подобни клубове ще бъдат по-малко, а възможностите за разширяване на социалните контакти и насърчаване на активния живот на възрастните хора ще бъдат увеличени.

4. В чл. 21, ал. 2 думите „преимана грижа“ да бъдат заменени с „приемна грижа“.

5. В чл. 25, ал. 2 след изречението: „На приемните семейства се осигурява възможност за преминаване на курс за обучение за допълнителна квалификация за

грижа за възрастните хора" да се добави „при условия и ред, определени с Наредбата по чл. 28“.

С уважение,

ЕМИЛ КАРАНИКОЛОВ
Министър на икономиката

